

РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВИЩИЙ ДУХОВНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТАВРІЙСЬКИЙ ХРИСТІЯНСЬКИЙ
ІНСТИТУТ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

РО «ВДНЗ «ТХІ»

Борщевич В.Т.

«29» серпня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Пастирське богослов'я»

(назва навчальної дисципліни)

Освітній рівень: Бакалавр богослов'я
(назва рівня вищої освіти)

Галузь знань В 8 «Богослов'я»
(шифр та назва галузі знань)

Спеціальність В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»
(шифр та назва спеціальності)

Освітня програма: Освітньо-професійна програма першого рівня вищої освіти бакалавр за спеціальністю В «Богослов'я»
(назва освітньої програми)

Розглянуто та схвалено Методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»
від «29» серпня 2025 р., протокол № 1

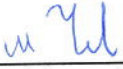
2025/2026 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Пастирське богослов'я» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою ТХІ зі В8 «Богослов'я» галузь знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Розробники: Доктор наук, Старший викладач Стрижачук Ф.В.

Рецензенти:

Робоча програма рекомендовано на засіданні кафедри Богослов'я
Протокол від. «26» серпня 2025 року № 1

Завідувач кафедри д-р. богосл. наук Черенков М.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено навчально-методичною комісією РО «ВДНЗ «ТХІ»»

Протокол від «29» серпня 2025 року № 1

Гарант програми д-р. істор. наук Борщевич В.Т.
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. Дані про викладача дисципліни

Прізвище, ім'я, по батькові розробника	Синій Євген Павлович
Пастор Церкви	Магістр богослов'я

2. Анотація дисципліни

Вивчення дисципліни «Пасторське служіння» спрямоване на вивчення богослов'я та функцій керівництва в світлі біблійного вчення. Загальна характеристика курсу

Курс є одним з найважливіших в блоці професійних дисциплін програми «Богослов'я». Курс включає в себе дослідження біблійної моделі пастора, його ролі в Тілі Христовому. Розглядаються найважливіші обов'язки пастора (спадкоємність в служінні, духовні наставники, мотивування добровольців, служіння розради і т.д.). Особлива увага приділяється мистецтву взаємин.

Навчальна дисципліна «Пасторське служіння» належить до дисциплін вільного вибору студента.

3. Опис навчальної дисципліни.

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 04 Богослов'я	Нормативна	
Загальна кількість годин 180 – д.в. 150 – з.в.	Спеціальність 041 Бакалавр богослов'я	Рік підготовки	
	Освітня програма Бакалавр богослов'я	4-й	4-й
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 3год	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції	
		45	12
		Семінари	
		45	12
		Самостійна робота	
		90	126
		Вид контролю: звіти, іспит	

4. Мета та завдання навчальної дисципліни.

Мета курсу

«Щоб ти знав, як треба поводитися в Божому домі, що ним є Церква Бога живого, стовп і підвалина правди» 1Тім.3,15.

Метою курсу є підвищення ефективності пасторського служіння в результаті вивчення та адекватного розуміння Біблійної моделі, теоретичних основ і практичних принципів служіння пастора в помісної церкви.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

В кінці курсу студенти:

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Інтегральна компетентність	Здатність використовувати отримані знання, уміння й навички для власного особистісного зростання та ефективного лідерського служіння.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 2. Здатність до критичного мислення. 3. Здатність до самоаналізу. 4. Здатність визначати основні тексти Святого Письма про принципи і практику керівництва. 5. Здатність цінувати роль керівника, як помічника іншим людям в їхньому служінні. 6. Здатність застосовувати методології та ресурси в області християнського керівництва. 7. Розуміння природи наукових знань та меж їх застосування в практиці християнського керівництва.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p><i>Знати:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. про важливість покликання на пасторське служіння. 2. Розкриють для себе принципи служіння пастора. 3. Опанують мистецтвом делегування повноважень. 4. Будуть розвивати більш глибокі відносини з Господом за допомогою спілкування з Ним і смиренної любові до різних людей. 5. Будуть концентрувати свою увагу на Христі щоб бути благочестивим служителем. <p><i>Вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - створювати сприятливий клімат у команді керівників. - безпечно делегувати повноваження. - розробляти стратегію за допомогою трансформаційної карти. - вирішувати конфліктні ситуації.

Міждисциплінарні зв'язки:

Курс «Пасторське служіння» є дисципліною, в якій насамперед ідеться про принципи біблійного пасторства. Щоб вивчення даного предмета було максимально ефективним, всі принципи, закони і поняття повинні бути побудовані на текстах Старого і Нового

Завітів і прив'язані до всіх богословських дисциплін, особливо до Психології, Духовного формування, Біблійної герменевтики і Учнівства.

5. Програма навчальної дисципліни «Пасторське служіння»

Тема 1. Введення. Проблеми сучасної церкви.

Постійна потреба в пасторах-служителях. Унікальність християнського пасторства. Чотири фактори успіху.

Тема 2. Наше покликання. «ПОСТ».

Підтвердження. Образ життя. Страсть. Талант

Тема 3. Обрання керівників. Сім підказок, як це робив Ісус.

Вплив. Успіх. Моделі керівництва.

Тема 4. Якості лідера; який він?

«Як я став керівником?» Ціна керівництва. Як Ісус готував лідерів. Сприятливий клімат в церкві.

Тема 5. Здібності лідера; що він робить?

Якості керівників: який він? Здібності лідерів: що він вміє? Біблійні приклади. Здатність аналізувати і розбиратися в ситуації.

Тема 6. Процес обрання пресвітерів.

Концептуальна карта. Служіння в команді. Принцип команди. Спільні цінності в команді. Партнерство.

Тема 7. Структура церкви.

Визначення стилю керівництва. Чотири стилі керівництва. Приклад Мойсея.

Тема 8. Стиль керівництва.

Бачення, отримане від Бога. Місія і стратегія, розроблені командою. Визначення понять і термінів. Застосування Трансформаційної Карти.

Тема 9. Повноваження.

Визначення. Святе Письмо про владу. Види повноважень. Необхідність повноважень. Складові повноважень.

Тема 10. Делегування повноважень.

Необхідність делегування. Визначення. Мудре делегування влади. Делегувати послідовно!

Тема 11. Ефективна комунікація.

Проблема номер один!

Тема 12. Справжня роль пастора.

Люди, з якими ми маємо справу.

Тема 13. Прощення.

Примирення і прощення. На шляху до прощення. Взаємна підзвітність. Чому керівники не хочуть підзвітності? Кому бути підзвітним

Тема 14. Помилки пасторів.

Тема 15. Партнерство.

Чому? Що? Як? Куди? У чому ми зацікавлені найбільше: в русі вперед або в підтримці статус-кво?

Тема 16. Конфлікти, реакція на них і їх рішення

Потреба в керівниках і їх завдання.

Тема 17. Депресія і суїцид.

Тема 18. Розлучення і повторний шлюб

Тема 19. Служіння розради

6. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	У тому числі					усього	У тому числі				
		л	с	пр	Сам роб	Інд		л	с	пр	Сам роб	Інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Введення. Проблеми сучасної церкви.	12	2	2	-	8	-	8	0.5	0.5	-	6	-
Тема 2. Наше покликання. «ПОСТ»	16	4	2	-	10	-	10	0.5	0.5	-	8	-
Тема 3. Обрання керівників.	8	2	2	-	4	-	8	0.5	0.5	-	6	-
Тема 4. Якості лідера.	8	4	4	-	10	-	10	0.5	0.5	-	8	-
Тема 5. Здібності лідера	10	4	6	-	10	-	14	0.5	0.5	-	12	-
Тема 6. Процес обрання пресвітерів	18	4	2	-	12	-	15	1	1	-	13	-
Тема 7. Структура церкви	12	8	3	-	8	-	16	1	1	-	12	-
Тема 8. Стиль керівництва	12	4	3	-	12	-	18	1	1	-	16	-
Тема 9. Повноваження	10	3	2	-	10	-	14	1	1	-	12	-
Тема 10. Делегування.	14	3	3	-	10	-	24	1	1	-	20	-
Тема 11. Ефективна	10	3	2	-	4	-	10	1	1	-	8	-

комунікація												
Тема 12. Справжня роль пастора	12	2	4	-	6	-	12	1	1	-	10	-
Тема 13. Прощення.	14	2	2	-	10	-	14	1	1	-	12	-
Тема 14. Помилки пасторів	10	3	3	-	10	-	20	1	1	-	9	-
Тема 15 Партнерство	14	4	3	-	4	-	14	1	1	-	6	-
Тема 16. Конфлікти, реакція на них і їх рішення	10	6	3	-	6	-	18	1	1	-	8	-
Тема 17. Депресія і суїцид	6	3	3		3		8	1			9	
Тема 18. Розлучення і повторний шлюб	6	3	3		3		4	1			6	
Тема 19. Служіння розради	4	3	3		3		3	1			8	
Усього годин	180	45	45	-	90	-	126	12	12	-	126	-

7. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Введення. Проблеми сучасної церкви.	2	2
2	Наше покликання. «ПОСТ»	2	
	Обрання керівників	2	
3	Якості лідера.	2	
4	Здібності лідера	2	2
	Процес обрання пресвітерів	2	
5	Структура церкви	2	2
	Стиль керівництва	2	
6	Повноваження	2	2
	Делегування	2	
7	Ефективна комунікація	2	1
	Справжня роль пастора	2	
	Прощення.	2	
	Помилки пасторів	2	
8	Партнерство.	2	1
	Конфлікти, реакція на них і їх рішення.	2	
9	Депресія і суїцид	2	1
	Розлучення і повторний шлюб	2	
	Служіння розради	2	
	Разом	45	12

8. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Що визначає рівень ефективності людини.	3	2
2	Пасторство – це вплив.	3	

3	Пастором стають не за один день.	3	2
4	Для прокладання курсу потрібен лідер.	3	
5	Коли він говорить, його слухають.	3	2
6	Довіра – основа керівництва.	3	
7	І це все через повагу.	3	2
8	Що відрізняє великих керівників від хороших?	3	
9	Закон магнетизму.	3	2
10	Мистецтво встановлення зв'язку.	3	
11	Склад команди керівника.	3	2
12	Який керівник здатний поділитися владою?	3	
13	Керівників вирощують керівники.	3	2
14	Люди йдуть за гідними лідерами.	3	
15	Тільки перемога, і ні що менше.	3	2
16	Імпульс до руху вперед.	3	
17	Пріоритети ведуть до успіху.	3	
18	Відступити, щоб рушити вперед.	3	
19	Всьому свій час.	3	2
20	Причина успіху – відмінні співробітники.	3	
21	Цінність керівника вимірюється наступністю.	3	
22	Біблійні приклади успішних керівників.	3	
23	Біблійні принципи успіху	2	
	Разом	45	12

9. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин д.в.	Кількість годин з.в.
1	Факти про пресвітерів.	8	6
2	Керівництво як наука. Основні завдання керівництва.	10	8
4	Розвиток керівництва.	4	6
	Сприятливий клімат в церкві.	2	4
5	Характерні риси керівництва. Якості та здібності лідерів.	8	8
	Біблійні приклади. Здатність аналізувати і розбиратися в ситуації.	2	10
7	Стили керівництва.	2	4
	Приклад Мойсея.	2	2
9	Факти про повноваження.	6	6
	Складові повноважень.	4	6
10	Делегування повноважень.	2	4
	Мудре делегування влади.	4	8
	Делегувати послідовно!	4	8
11	Біблія про конфлікти.	2	4
	Ісус і конфліктні люди.	2	4
12	Конфлікти в церкві.	6	10

13	Прощення.	10	12
16	Смерті можна уникнути.	2	4
	Разом	90	126

10. Види контролю і система накопичення балів.

	Види контрольного заходу	Кількість контрольн. заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Виступ на семінарському занятті	23	0-1	0-23
2	Участь у дискусії на семінарському занятті	22	0-0,5	0-11
3	Письмова робота №1	1	6	0-6
3	Письмова робота №2	1	10	0-10
4	Звіт	2	0-5	0-10
5	Іспит	1	0-40	0-40
	Разом			100

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка за національною шкалою / National grade		Мін. бал / Min. marks	Макс. бал/ Max. marks	Шкала ЄКТС / ECTS grade
недиференційована шкала / undifferentiated grade	диференційована шкала / differentiated grade			
Зараховано / Passed	Відмінно /Excellent	90	100	A
	Добре / Good	82	89	B
		74	81	C
		64	73	D
	Задовільно / Satisfactory	60	63	E
Не зараховано / Fail	Незадовільно / Fail	35	59	Fx
		0	34	F

12. Плани семінарських занять

Семінар 1

Тема: Що визначає рівень ефективності людини (3 год.).

План.

1. Успіх без лідерства і при його наявності.
2. Зміна керівництва.
3. Позбавлення від керівника - не єдиний шлях.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007. – 448 с.
2. Коллинз Г. *Коучинг в христианском служении*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.

Семінар 2

Тема: Пасторство - це вплив (3 год.).

План.

1. Як виміряти ступінь впливу?
2. П'ять міфів про лідерство.
3. Лідерство без важелів.

Література.

1. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
2. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
3. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.
4. Джонс Т. *Основание церквей: от А до Я*. – Н. Новгород: «Агапе», 2011. – 348 с.

Семінар 3

Тема: Пастором стають не за один день (3 год.).

План.

1. Керівники вмiють і люблять вчитися.
2. Чотири стадії розвитку лідерства.
3. Вчіться сьогодні, щоб завтра вести за собою.
4. Боріться за власний шлях.

Література.

1. Вивчарук П. *Християнское руководство*. – Киев: «Свет Евангелия», 1992. – 254 с.
2. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
3. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.

Семінар 4

Тема: Для прокладання курсу потрібен пастор, який має бачення від Бога (3

год.).

План.

1. Навігатори заздалегідь бачать всю подорож.
2. Навігатори спираються на минулий досвід.
3. Навігатори вміють слухати інших.
4. Збалансувати оптимізм і реалізм, інтуїцію і планування, віру і факти.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
3. Джонс Т. *Основание церквей: от А до Я*. – Н. Новгород: «Агапе», 2011. – 348 с.

Семінар 5

Тема: Коли він говорить, його слухають (3 год.).

План.

1. Керівник за посадою і реальний керівник.
2. Реакція оточуючих вказує на керівника.
3. Характер, взаємини, знання, інтуїція, досвід, здібності.

Література.

1. Вивчарук П. *Християнское руководство*. – Киев: «Свет Евангелия», 1992.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
3. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
4. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

Семінар 6

Тема: Довіра – основа пасторства (3 год.).

План.

1. Керівництво - це поєднання стратегії і характеру.
2. Спочатку довіру і тільки потім підтримка.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семінар 7

Тема: І це все через повагу (3 год.).

План.

1. Тест на лідерство.
2. Послідовники слідуєть за тими, хто сильніший.
3. Перевірка на міцність поваги.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Коллинз Г. *Коучинг в христианском служении*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.

Семінар 8

Тема: Що відрізняє великих керівників від просто хороших (3 год.)?

План.

1. Інтуїція керівника.
2. Що вміє «читати» керівник?
3. Три рівня інтуїції.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Коллинз Г. *Коучинг в христианском служении*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Вивчарук П. *Христианское руководство*. – Киев: «Свет Евангелия», 1992. – 254

с.

Семінар 9

Тема: Закон магнетизму (3 год.).

План.

1. «Чи знаєте Ви, хто Вам потрібніше прямо зараз?»
2. Що спільного у керівника і його підлеглих?
3. Поліпшення починається з керівника.

Література.

1. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
2. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

Семінар 10

Тема: Мистецтво встановлення зв'язку (3 год.).

План.

1. Перш за все торкнутися серце.
2. «А Вас можна назвати Великим Комунікатором?»
3. Це і є робота керівника!

Література.

1. Форд Л. *Преображающее лидерство.* - , 2006. – 320 с.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников.* – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007. – 448 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров.* – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семінар 11

Тема: Склад команди керівника (3 год.).

План.

1. Три етапи, що ведуть до зростання.
2. П'ять типів цінних людей з оточення керівника.
3. Удосконалювати своє ближнє коло!

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства.* – Минск: «Попурри», 2007.
2. Максвелл Д. *Шеф и его команда.* – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
3. Джонс Т. *Основани ецрквей: от А до Я.* – Н. Новгород: «Агапе», 2011.
4. Максвелл Д. *Основы взаимоотношений.* – Киев: Брайт Букс, 2007. – 128 с.

Семінар 12

Тема: Який керівник здатний поділитися владою (3 год.)?

План.

1. Впевненість!
2. Бар'єри на шляху до делегування повноважень.
3. Вести за собою шляхом піднесення інших.
4. У чому сенс ділитися найціннішим?

Література.

1. Хант Д. *Эффективный лидер.* – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.

2. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
3. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.
4. Максвелл Д. *Основы взаимоотношений*. – Киев: Брайт Букс, 2007. – 128 с.

Семинар 13

Тема: Пастори зрощують пасторів (3 год.).

План.

1. «Як вони стали керівниками?»
2. Чому не кожен керівник здатний виховати подібного собі?
3. Здібності тренера.
4. Нездатність програм.

Література.

1. Фокс Дж. *Как стать первоклассным руководителем*. - Москва: «Альбина ББ», 2009.
2. Вивчарук П. *Христианское руководство*. – Киев: «СветЕвангелия», 1992. – 254 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
4. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.

Семинар 14

Тема: Люди йдуть за гідними лідерами (3 год.).

План.

1. Здатність надихати інших.
2. Довіра до керівника і довіра до його бачення.
3. Людям потрібно дати час.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
3. Джонс Т. *Основание церквей: от А до Я*. – Н. Новгород: «Агапе», 2011. – 348 с.

Семинар 15

Тема: Тільки перемога, і ні що менше (3 год.).

План.

1. Історичні факти про переможців.
2. Три складові частини перемоги.

3. А як щодо запасного варіанту?

Література.

1. Вивчарук П. *Християнское руководство*. – Киев: «Свет Евангелия», 1992. – 254 с.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
3. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
4. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

Семинар 16

Тема: Імпульс до руху вперед (3 год.).

План.

1. Підготовка і мотивація.
2. Закономірності імпульсу.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Форд Л. *Преображающее лидерство*. – , 2006. – 320 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семинар 17

Тема: Пріоритети ведуть до успіху (3 год.).

План.

1. Ця вправа вимагає сталості.
2. Принцип Парето.
3. Обов'язковість, віддача, нагорода.
4. Активна діяльність - це ще не рух до успіху.
5. Сфокусуватися на головному.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Коллінз Г. *Коучинг в християнском служении*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.

Семинар 18

Тема: Відступити, щоб рушити вперед (3 год.).

План.

1. Жертва - постійний елемент лідерства.
2. Одна жертва рідко приносить успіх.
3. Щоб залишатися на вершині, жертвувати потрібно ще більше.

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Коллинз Г. *Коучинг в христианском служении*. – СПб.: Мирт, 2006. – 411 с.
3. Фокс Дж. *Как стать первоклассным руководителем*. - Москва: «Альбина Бизнес Бук», 2009. – 170 с.

Семінар 19

Тема: Всьому свій час (3 год.).

План.

1. Ціна відповіді на питання: «Коли?»
2. Чотири можливі ситуації.
3. Правильний керівник в правильний час творить неймовірне.

Література.

1. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
2. Максвелл Д. *Шеф и его команда*. – Минск: «Попурри», 2007. – 182 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.

Семінар 20

Тема: Причина успіху - відмінні співробітники (3 год.).

План.

1. Команда лідерів і стрибкоподібне зростання.
2. Зростання шляхом додавання і шляхом множення.
3. Заняття, яке потребує часу, енергії і ресурсів.

Література.

1. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
3. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семінар 21

Тема: Цінність керівника вимірюється наступністю (3 год.).

План.

1. Служити з прицілом на майбутнє.
2. Зробити пошук і розвиток лідерів частиною своєї лідерської культури.
3. А у Вашій громаді великі справи будуть творитися без Вас?

Література.

1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

Семінар 22

Тема: Біблійні приклади успішних керівників (3 год.).

План.

1. Яків.
2. Мойсей.
3. Йосип.
4. Цар Давид.
5. Ісус.
6. Апостол Павло.

Література.

1. Библия. Книги Ветхого и Нового Заветов.
1. Максвелл Д. *21 неопровержимый закон лидерства*. – Минск: «Попурри», 2007.
2. Халл Б. *Пастор, воспитывающий учеников*. – СПб.: Шандал, 2003. – 256 с.
4. Джонс Т. *Основание церквей: от А до Я*. – Н. Новгород: «Агапе», 2011. – 348 с.
5. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
6. Вивчарук П. *Христианское руководство*. - Киев: «Свет Евангелия», 1992. - 254

с.

Семінар 23

Тема: Біблійні принципи успіху (2 год.).

План.

1. . Авраам і його життєві досягнення.
2. Успіхи старозавітних царів і підсумок їхнього життя.
3. Принципи успіху апостола Павла.
4. Перспектива християнського керівника.

Література.

1. Библия. Книги Ветхого и Нового Заветов.
2. Форд Л. *Преображающее лидерство*. - , 2006. – 320 с.
3. Хант Д. *Эффективный лидер*. – СПб.: Библия для всех, 2001. – 238 с.
4. Стэнли Э. *Следующее поколение лидеров*. – СПб.: «Христианская миссия», 2008.

13. Екзаменаційні питання.

1. Ви знаєте П'ЯТЬ фактів про пасторське служіння. Розкажіть, щонайменше, про три з них.
2. Назвіть ТРИ причини, навіщо потрібна пасторська опіка.
3. Згадайте ДВОХ авторів і їх книги, в яких представлено керівництво людьми як з Біблійної позиції, так і зі світською.
4. Ви знаєте класичні теорії менеджменту: бюрократичний, науковий і адміністративний. Назвіть їх авторів.
5. Для вдосконалення своїх лідерських здібностей християнський керівник зобов'язаний постійно працювати по ДВОХ напрямках. Які ДВА завдання перед ним стоять?
6. Щоб пастор виховав іншого пастора, що він повинен робити?
7. Як люди стають пресвітерами?
8. Яку ціну потрібно заплатити за лідерство?
9. Як виховував керівників служіння Ісус?
10. Що сприяє створенню сприятливого клімату для зростання?
11. Як керівники показують, що вони довіряють людям?
12. Як повинен виглядати пастор? Який він?
13. Якими здібностями володіє пастор-керівник?
14. Що визначає стиль керівництва?
15. Що характерно для консультативного стилю керівництва?
16. Що придбав народ Божий, звільнивши Мойсея від повсякденних турбот?
17. Назвіть сфери церковного життя, на які впливають наші цінності.
18. Перерахуйте ШІСТЬ складових повноважень.
19. У чому сенс «принципу гарячої печі»?
20. Що Ви знаєте про делегування повноважень?

21. Якщо керівник не делегує свої повноваження, то якими будуть наслідки?
22. Як мудро делегувати свої лідерські повноваження?
23. Навіщо і коли нам потрібно молитися про партнерство?
24. Ми вивчили СІМ принципів партнерства, згадайте ТРИ з них.
25. Чому керівники уникають підзвітності?
26. У чому полягає підзвітність?
27. Хто і як реагує на конфлікт?
28. Які кроки необхідно зробити для вирішення конфліктів в громаді?
29. Розкажіть про шість фаз в житті церкви.
30. Ви знаєте П'ЯТЬ ідей, як уникнути смерті / безсилля церкви.
31. Що визначає рівень ефективності керівника? Що обмежує можливості людини в будь-якій сфері його життя і діяльності?
32. Як виміряти ступінь впливу керівника на інших людей? Якщо на похоронах людини присутні ВДВІЧІ більше людей, ніж на його весіллі; - явно: ця людина ДУЖЕ впливова! Ну, а якщо серйозно?
33. Керівниками народжуються або ними стають? Як складно, як довго, у що ЦЕ обійдеться людині і чи можливо взагалі звичайній людині стати Великим лідером?
34. Перебуваючи на будь-якій нараді, чи можливо «вирахувати», хто реальний керівник даної групи людей?
35. За якими керівниками люди йдуть просто, звичайним чином?
36. Що відрізняє Великих лідерів від просто хороших?
37. Який керівник природно і просто ділиться своєю владою з іншими?
38. Який він, найкращий друг аудиторії? З яким керівником послідовники відчують себе комфортно і відкриті до спілкування?
39. Що легше і комфортніше: оточити себе і служити з вірними виконавцями або постійно вдосконалювати команду лідерів? А що ефективніше?